

sairaalassa lehtiä lukiessa ja maailman tapahtumia seura-
tessa. Toki Juholla on vielä
myös oma koti Meripuisto-
kadulla, mutta siellä tulee
harvemmin käydyksi, "kun
ovat nuo jalat olleet viime
aikoina vähän huonossa
kunnossa".

Elämänkumppaninsa
Toinin Juho löysi Lieksasta.
Hän kertoo kirjoittaneensa
morsiamelleen: "Jos haluat
lähteä pöllimiehen matkaan,
niin tässä olisi. Rahaa ei
kyllä ole!" No, nuorikko ei
rahan puutetta säikähtänyt ja
niin perhe perustettiin. Lap-
sia heille syntyi yksi tytär,
joka kuitenkin paljon sairas-
teltuaan kuoli 14-vuotiaana.
Toinikin siirtyi tuonilmaisii-
n joitakin vuosia sitten. Sisar-
ria on Juholla elossa kolme,
joista Nasti asuu Kemissä.

Pitkän ikänsä salaisuus-
den Juho pilke silmäkulmas-
sa kertoo olevan ruisleivän
syönnin! Elämänsä taakse-
päin ajatellessaan hän sanoo
olevansa tyytyväinen. Kova-
vaa työtä on ollut ja vastoin-
käymisiä, mutta hyvin kaik-
ki on kuitenkin Jumalan
avulla mennyt.

Merkkipäiväänsä Juho
vietti kiitosrukousetkellä ja
kahvitilaisuudella Kemän
ortodoksisessa kirkossa.
Myös Sauvoosaaren sairaal-
lassa oli kahvit tarjolla.

*Anna, Herra, kaikkea
hyvyyttä, armoa, terveyttä,
rauhaa, pelastusta ja kai-
kessa oikeata menestystä
Jumalan palvelijalle Juhol-
le ja suo hänelle monia ar-
morikkaita vuosia!*

isä OSMO KUROLA

Vilho Mattisen muistolle

Tieto Vilho Mattisen
kuolemasta tuli 9.10.2005
Uhtualta. Hän oli vanhojen
karjalaisten ja suomalaisten
laulujen taitaja ja eli Uhtu-
alla koko ikänsä.

Vilho Mattinen syntyi
10.4.1932 Uhtuan Likopääs-
sä matkalla kättilön luokse
Partolanlammen jäällä. Äiti
Siiri Malinen oli syntään
Vuonnisen Malisia ja runon-
laulaja Ontrei Malisen jälke-
läinen. Häneltä Vilho oli op-
pinut monia suomalaisia ja
karjalaisia lauluja.

Isä Vasili oli uhtalainen
ja hän oli suuresta perheest-
tä. Hän menehtyi 30-luvun
vainioissa. Vilho oli evakos-
sa Arkangelin alueella Siirin
kanssa josta palattiin vasta
sodan jälkeen. Vasili ja hän-
nen veljensä muuttivat ni-
mensä Mattisiksi 1920-lu-
vun alussa ja siitä he ilmoit-
tivat myös Karjalan Vartia -
lehdessä.

Vasilin kaksi veljeä Iivo
ja Roope pakenivat Suomeen
talvella 1922 mutta Roope
palasi pakolaisille annetun
armahduksen jälkeen eikä
hänestä ole sen jälkeen
paljoakaan tietoja. Iivo
asetui Suomeen tuttu-
jen luokse. Siirin sukulaisia
asuu edelleen Oulun läänis-
sä.

Vilho oli armeijassa Val-
ko-Venäjäällä ja sen jälkeen
työskenteli Kalevalan met-
säteollisuuspiirissä auton-
kuljettajana. Vilho ja Siiri
asuivat Likopäässä talossa
joka myöhemmin toimi koti-
tiseutumuseona edustaen
vanhaa uhtualaista talomal-
lia.

Hän avioitui 50-luvulla

"Dushansa" kanssa ja heille
syntyi kaksi poikaa jotka
asuvat edelleen Uhtualta.
Vilho tiesi, että Suomessa
on heimolaisia, mutta vasta
1990 saatiin uudelleen 30-
luvulla katkennut yhteys.
Suomen heimolaisilla ei ol-
lut enää mitään tietoa Uhtu-
an Mattisista, mutta jo en-
simmäisellä matkalla ta-
pasimme. Hän oli myös
huumorin tunteva eikä aika
tullut pitkäksi iltaa istuessa
ja lauletaessa.

Vilho jäi eläkkeelle 1992
ja leskeksi 1993 ja sen jäl-
keen riitti aikaa Suomen
matkoihin ja Hertta Remsun
laulukoorolle. Kuoron mu-
kana hän kulki solistina
Karjalassa ja Suomessa kun-
nes terveys alkoi horjua ja
oli pakko vähentää matkus-
telua. Hän toimi myös jos-
kus suomalaisten matkaili-
joiden tulkkina. Sairaskoh-
touden tavoitti Vilhon päivää
ennen kuin hänen piti men-
nä Uhtuan sairaalaan saa-
maan hoitoa.

Häntä jäivät kaipaamaan
poikien ja heidän perheiden-
sä lisäksi paljon tuttavvia ja
sukulaisia Suomesta. Hauta-
jaisissa, joka pidettiin seu-
raavana päivänä, kävi yli 60
saattajaa.

Vilholle rauhallista lepoa
toivoen:

JARMO RANTANEN

Ekonomi **Juhani Rajamaa**
siirtyi tuonilmaisiiin
vaikean sairauden murtama-
na 21.10. -05 Oulun yliopis-
tollisessa sairaalassa. Hän
oli syntynyt 18.2.1941 Oul-
ussa vienalaisista vanhem-
mista: isä oli kauppaneuvos
Janne Rajamaa (aik. Roto-
nen, Rodionov) ja äiti Sanni
Lehtomäki (ent. Potap-
poff).

Juhani Rajamaa kasvoi
vienankarjalaisessa kauppi-
asperheessä Pudasjärvellä.
Isä ja ottoäiti Jenni o.s. Ro-
tonen tukivat pojan opintie-
tä Oulun lyseoon ja Helsin-
gin kauppakorkeakouluun
kauppamatkustusta opiskelemaan.
Suoritettuaan ekonomin tut-
kinnon vuonna 1965 hän pa-

Maria Kirillova o.s.
Mäkelä täytti 80 vuotta
Vuokkiniemen Kyyrölässä
2.7.-05. Mariaa olivat onnit-
telemassa lapset perheineen,
Aino-sisar perheineen, jouk-
ko sukulaisia Suomesta sekä

ystäviä. – Kuvassa vasem-
malta: Aino Proskurjakova
Pietarista, Hilikka Härkönen
Paltamosta, päivänsankari
Maria Kirillova Vuokkiniem-
estä sekä Eila Korhonen
Torniosta. – HH.

Professori, teatteriohjaaja
Paavo Liski kuoli Helsingis-
sä 8.11.-05. Hän oli syntynyt
4.7.1939 Vuokselassa, Karja-
lan kannaksella. Hänelle Kale-
vala ja Kanteletar olivat lo-
puttoman innoituksen lähteitä.
Liskin ohjaama eepoksen
moderni tulkinta Oulun kau-
punginteatterissa v. 1972
aloitti Kalevalan näyttämö-
tulkintojen suuren aallon.
Hänet muistetaan myös Rau-
ni Mollbergin Tuntematto-
man Antti Rokkana.

lasi suvun vähittäismyyntiliikkeen palvelukseen Pudasjärvelle.

Vuonna 1975 Juhani Rajamaa siirtyi Raahen porvari- ja kauppakoulun markkinoinnin opettajaksi. Vuodesta 1982 vuoteen 1987 hän asui jälleen Pudasjärvellä, missä hän harjoitti kiinteistöliiketoimintaa. Tämän jälkeen hän toimi taas opettajana, mm. Koivikon maatalousoppilaitoksessa Muhoksella. Ennen jäämistään sairaseläkkeelle 1997 Juhani Rajamaa perusti oman kiinteistövälitystoimiston Pudasjärvelle.

Eri työtehtävien ohessa Juhani Rajamaa opiskeli T-kaupan KTS-kauppiastutkinnon ja laillistetun kiinteistönvälittäjän tutkinnon.

Juhani Rajamaan harrastuksia olivat metsästys, kalastus ja marjastus Koillismaan kairoilla.

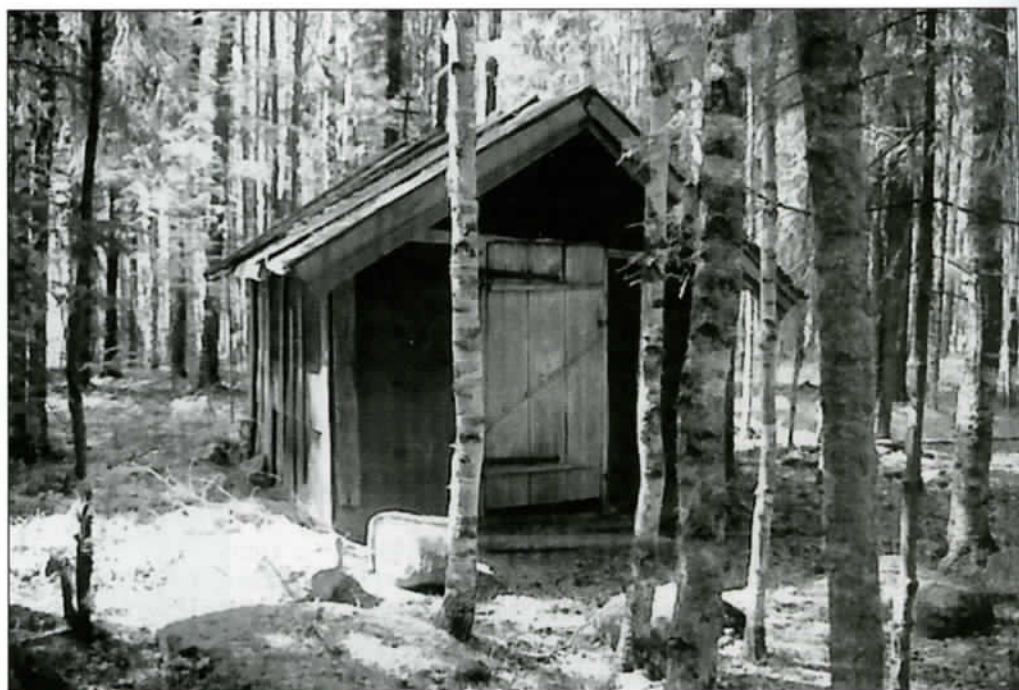
Poismennyttä jäivät kaipeamaan hänen lapsensa Markku, Mari ja Hanna. – MR

Fil. maisteri, lehtori **Helvi Kuusamo** kuoli 29.10. -05 Lahdessa. Hän oli syntynyt 31.5.1916 Turussa. Kun Helvi oli kaksivuotias, perhe muutti Impilahdelle perheensä Kaarlo Kuusamo toimi Itä-Karjalan kansanopiston johtajana v:sta 1918.

Kansanopistosta tuli keskeinen osa myös Helvi Kuusamon elämää. Yliopistopintojen jälkeen hän toimi Itä-Karjalan kansanopistossa Punkaharjulla humanististen aineiden opettajana ja opiston apulaisjohtajana vv. 1945 -1957, sekä myöhemmin äidinkielen tuntiopettajana. Hän osallistui opiston kehittämiseen sen johtokunnan jäsenenä ja kirjoitti opiston 75-vuotisjuhlakirjan.

Helvi Kuusamo teki toisen osan elämäntyöstään Savonlinnan tyttölyseon ja yläasteen äidinkielen ja historian opettajana ja lehtorina vv. 1956- 1976.

Eläkevuosinaan hän asui Lahdessa ja osallistui aktiivisesti mm. rintamanaisten toimintaan ja karjalaisrienteihin.

Autiokylän vaatimaton tsasouna

Oheiset valokuvat ovat Keski-Vepsän alueelta Ojattijoen latvoilta Saarijärven autiokylästä. Kerrotaan, että neuvostovallan aikana kylän saarella sijainnut tsasouna purettiin, ja hirsii käytettiin koulun ja läävän rakentamiseen. Vaan kuinka kävikään: lehmät sairastuivat ja kuolivat, opettajat höpertyivät.

Nyttemmin saarella oleva vaja on kohennettu ja sisustettu epäviralliseksi tsasounaksi ikoneineen ja lampatkoineen. – Yläkuvassa saaren tsasouna, alakuvassa silloinen SKS:n kansanrunousarkiston johtaja, nykyinen professori **Pekka Laaksonen** tarkastelee pikku pyhäkön sisustusta: pitkän miehen on kumarruttava, kun katto on matalalla. (kuvat: Sakari Vuoristo, 1991).

Karjalaisten kolme ongelmaa

Karjalaisten, vepsäläisten ja suomalaisten edustajien neuvoston yhteenvedossa V kerähmön tuloksista tuli esille kolme keskeistä ongelmaa, joihin kaivataan nopeaa ratkaisua. Nuo on-

gelmat ovat kielen säilyttäminen, työttömyys ja alkoholismi.

Näihin kysymyksiin kesällä pidetyn kerähmön osanottajat kiinnittivät erityistä huomiota. Edustajien

neuvoston kokouksessa käydyssä keskustelussa kävi ilmi, ettei helppoja ratkaisuja ole näköpiirissä eivätkä ongelmat ole yksin Karjalan murheita.